

Vefeyât Obituary

Salim Ögüt (1956-2012)

Birden fazla meziyeti bünyesinde mezcetmiş çok yönlü kişiler için kadim kültürümüzde tabir olunan “zü'l-ecniha” tabiri bir suret olarak somutlaştırılmak istense, zihne ilk aksedecek resimlerden biri merhum hocamız Prof. Dr. Salim Ögüt olurdu. Son bir buçuk yılını uykuda geçirdiği elli altı yıllık ömrüne bir asrı aşacak vüsatte işler sığdırmış olması, hissi ilme, ilmi de hisse feda etmeyen söz konusu müstesna kişiliğinin bir hâsılası olsa gerektir.

Salim Ögüt, 1956 yılında Tokat'ta dünyaya geldi. İlkokulun ardından kaydolduğu Tokat İmam Hatip Lisesi'nden 1973 yılında mezun oldu. Aynı yıl öğrenim hakkı elde ettiği İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü'nü 1977 yılında bitirdi. İstanbul'daki tahsil yıllarında Erenköy Kur'an Kursu'nda belletmenlik yaptı. Mezuniyeti sonrası Erenköy Kız Lisesi'nde bir yıllığına vekil öğretmen olarak çalıştı.

1978 yılında lisansüstü çalışmaları için Suudi Arabistan'a gitti. 1980 yılında çocuklarının annesi Seher Hanım'la hayatını birleştirdi. Bu mutlu izdivacın semeresi üç evladına da ashab-ı kiramdan aslen Mekkeli olmayan Suheyb(-i Rûmî), Selmân(-ı Fârisî) ve Bilâl(-i Habeşî'nin) adlarını vermiş olması, Mekke gibi bütün Müslümanların teveccüh ettiği bir mekânda yaşamasına rağmen, iç dünyasında kaynayıp taşan “dâüssıla” hislerinin bir tezahürü olsa gerektir. Mekke Ümmü'l-Kurâ Üniversitesi bünyesinde gördüğü lisansüstü öğrenim çerçevesinde “Şurûtu'l-ille 'inde'l-usûliyyîn” başlıklı teziyle 1983'te yüksek lisansını, “Şerhu'l-Müntehab li'n-Nesefi, Dirâse ve Tahkîk” unvanlı çalışmasıyla da 1988'de doktorasını tamamladı.

1989'da Türkiye'ye döndü. Önce Türkiye Diyanet Vakfı'na bağlı İslâm Araştırmaları Merkezi'nde araştırmacı ve redaktör olarak göreve başladı. Ardından Marmara Üniversitesi İlahiyat Meslek Yüksek Okulu'na öğretim görevlisi statüsünde hitabet hocası oldu. 1995 yılında Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi –şimdiki adıyla Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi– İslâm Hukuku Anabilim Dalı'na yardımcı doçent olarak atandı. Aynı fakülte ve anabilim dalında 1997 yılında doçent, 2003 yılında ise profesör oldu. 2010 yılında İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm Hukuku Anabilim Dalı'nda göreve başladı. 1 Kasım 2010 Pazartesi günü bir televizyon programında canlı yayında geçirdiği kalp krizi sonucu girdiği ve bir buçuk yılı aşkın süre bilinci kapalı olarak kaldığı yoğun bakım ünitesinde 17 Haziran 2012 Pazar gecesi Hakk'a yürüdü.

Fazla uzun sayılmayacak bu mütevazı ömre vaaz, irşat, panel, konferans gibi kayda girmemiş sayısız faaliyetin yanı sıra, literatürde yerini almış çok sayıda kitap, makale ve çeviri sığdırmıştır. İşbu eserlerinden başlıcaları şunlardır:

Kitapları:

İslâm Hukuk Metodolojisinde Haber-i Vâhid'in Kaynak Değeri (İstanbul: Ocak Yayıncılık, 2003).

Ebü'l-Berekât en-Neseî, Şerhu Hâfıziddin en-Neseî li-Kitâbi'l-Müntehab fi usûli'l-mezheb, haz. Salim Ögüt (y.y. t.y.).

Modern Düşüncenin Kur'ân Anlayışı: Bir Zihniyet Eleştirisi (İstanbul: Nun Yayıncılık, 2008).

Modern Düşüncenin İslâm Anlayışı: Dini Özünden Koparmadan Okumak (İstanbul: Nun Yayıncılık, 2008).

Dinî Hükümlerin Temellendirilmesinde Hikmet (Çorum: Hititkitap Yayınevi, 2009).

Modern Bir Din Projesinin Tenkidi "Allah İle Aldatmak" (İstanbul: Nun Yayıncılık, 2009).

Makaleleri:

"en-Nisa 24 Ayeti Hangi Konuyu Düzenlemektedir: Müt'a Nikâhını mı? Yoksa Normal Nikâhı mı?"; *Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1/1 (2002): 49-72.

"Şatibi'ye Göre Mesalih-i Mürsele ile Bid'at Arasındaki Farklar"; *Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1/2 (2002): 21-46.

“Kutlu Doğum Haftası Kutlamalarına Dair Mülâhazalar”, *İslâmî İlimler Dergisi*, 1/1 (2006): 203-12.

“Kur’an-ı Kerîm’de Mahallî Hükümler Meselesi Üzerine Bir Değerlendirme”, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 8 (2006): 11-38.

“Kur’an’ın Tarihsel Bir Hitap Oluş Keyfiyeti’ Başlıklı Yazı Üzerine”, *İslâmî İlimler Dergisi*, 2/1 (2007): 221-44.

“Nisâ Suresinin 34. Ayeti Bağlamında Aile Kurumunun İki Temeli: İnfak ve İtaat”, *İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 11 (2008): 39-58.

“Usûl-i Fıkhın Kelamî Kaynağını Yeniden Değerlendirmek”, *İslâmî İlimler Dergisi*, 3/1 (2008): 37-62.

Müderres Muhammed Ali Aynî, “İlim ile Din Arasındaki Çatışma”, haz. Salim Öğüt, *Milel ve Nihal: İnanç, Kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, 7/1 (2010): 261-71.

Yukarıda sıraladıklarımızdan başka *TDV İslâm Ansiklopedisi*’nde yer alan İslâm hukukuna ilişkin birçok maddede kendisinin imzası vardır. Hepsinden öte, ilâhî mesajın hakikatine ulaşma sevdası yolunda kendisini seven ve tanıyan meslektaşlarına miras bıraktığı bitmek tükenmek bilmeyen bir azim ve enerji; aynı dalga boyunda his ve heyecanını bir ömür boyu muhafazaya aday binlerce öğrencidir.

Şairin, Yavuz Sultan Selim’in kısacık ömrüne sığdırdığı akıl almaz büyüklükteki işlere telmihen dile getirdiği ve bu satırların yazarının, bizzat merhumun fem-i muhsininden meşk ettiği şu beyit, fazla söze ne hacet, Prof. Dr. Salim Öğüt Hoca’mızın hayatının özeti bir sehl-i mümtenedir:

*Şems-i asr idi asırda şemsin
Zilli memdûd olur zamanı kasîr*

Mevlâ’dan gani rahmet dileklerimle...

Abdurrahman Özdemir

(Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)